

Največji dan v zgodovini Clevelandskih Slovanov.

VSE SLOVANSKE ORGANIZACIJE SE UDELEŽIJO VSE-SLOVANSKEGA DNEVA V NEDELJO V GRAYS ARMORY. SLOVENCIM NE SMEMO BITI ZADNJI.

—Vse priprave za veliki vse-slovanski dan v nedeljo, 21. maja so končane. Slovani vsega Clevelanda so pripravljeni, da dvignejo svoj glas v priznanje slovanstva. Grays Armory, največja clevelandska dvorana, bo v nedeljo slovanstva. Najbolj živahna agitacija se vrši po cellem Clevelandu med Slovani, in kar se tiče nas Slovencev, naj povdarjamo še enkrat, da ne smemo biti zadnji. Naše ime je bolj upoštevano in priznано, če ne bomo vedno klonili hrbtov in javkali, da nič ne moremo. Mi moramo priti na plan in se pokazati, da smo tukaj in da se naj z nami računa. Ob enem pa naj vidi ameriški svet, kako močan je slovanski živelj, da ni samo Nemec na svetu, ampak tudi Slovan, in sicer v veliko večjem številu kot Tevton. Program v nedeljo se je v toliko popravil, da bo tudi slovanski govornik pozdravil Slovanstvo v Grays Armory, predno se bodo zapele slovenske pesme. Naj torej ne manjka nikogar na tem dnevu naše zavesti. Ne pri plotovih stati in se smiliti samim sebi, kadar potreba zahteva, morate vsi na plan. Slovenci ne smemo biti zadnji, to si zapomnite!

—V nedeljo, 28. maja priredi Slov. Socijalistični Klub, št. 76 v Euclid, O. piknik na Kastellicevih farmah.

—Dr. Delavec, št. 257, SNPP priredi piknik 11. junija v West Parku.

—V tovarni Cleveland Metal Products Co. na Ivanhoe Rd. so šli delavci pri "Burning Dept" na štrajk. Delavci zahtevajo večje plače za svoje trudapolno delo in pozivljejo rojake, da imajo simpatije z njimi, posebno ker je mnogo Slovencev med njimi. Žal, da ti ljudje niso organizirani, ker organizirani bi veliko prej kaj dosegli za svoje pravice.

—Dr. Slovenski Dom, št. 6. SDZ priredi na Recharjevi farmi 2. julija piknik in razvije družbene zastave.

—Pri dr. Svob. Slovenke, št. 2. SDZ je bila izvoljena za delegatino Anzjolva Likaj, pri dr. A. M. Slomšek, št. 16. Leopold Kušljan. Pri dr. sv. Ana št. 4. Fannie Trbežnik, Genovefa Supan, Mary Strniša in Helena Mali.

—Rojake še enkrat opozarjamo, da se bo vršila podučna šola za državljane samo še ta mesec in meseca junija. Potem se dovoli počitek onim, ki učijo skozi leto. Ponavljamo pa, da v jeseni najbrž ne bo več slovenske večerne šole, ker bo vlada sama prevzela to v roke. Kdor hoče torej v jeseni voliti za predsednika, kdor hoče svoje znanje za državljanstvo pridobiti v slovenski šoli, naj se vpiše takoj. Vsi, ki do 1. julija vložijo prošnjo za drugi papir, dobijo papir še pravočasno, da v jeseni volijo lahko za predsednika.

—Nemški poslanik v Washingtonu je dobil povelje od nemške vlade iz Berlina, katero povelje pa velja tudi našim avstrijskim Turkom ravno tako. Glasi se namreč: Naročite nemškim podanikom v Ameriki, da se točno drže ameriških postav ter da poslušajo ameriške oblasti. Ker se je pripetilo v več slučajih, da so Nemci raje imeli Nemčijo kot Ameriko, se tem potom ostro zabija Nemcem, da postu-

Pismo Slovanca iz Rusije.

Naš rojak, Josip Novak, ruski vojni ujetnik, pošilja pozdrave svojim znancom po širni Ameriki.

Vasilovka, Rusija. 15. marca. Slavno uredništvo. Dovolite tudi nam, vojnim ujetnikom nekoliko prostora v vašem cenjenem listu. Naši amerikanski bratje si pač ne morejo predstavljati s kakim poželjenjem segamo mi po slovenskih amerikanskih listih! En izvod "Clevelandske Amerike" prihaja sem, in kot lačni volkovi plamenijo na list, ki nam olajša dolge ure ujetništva. Žal, da ne prihaja več listov sem. Gotovo bo zanimalo cenjene čitatelje, kakšno imamo tukaj življenje. Slovenskih ujetnikov se nahaja največ v južni Rusiji. Razdeljeni so po veleposestvih, tovarnah in rudnikih. Delo je precej težavno, posebno po letu na stepah pri mlatilnih strojih. Toda tukajšnje ljudstvo je z nami jako prijazno, le žal, da je večinomabo ubožno. Gospodje so pa kakor povsod tuji našim težavam. Od doma nam prihaja le redka poročila, navadno rabijo od 3-5 mesecev. Zasedel sem pa neko nemško pismo, ki je prišlo iz Avstrije v 28. dneh. Počasi nam potekajo ure ujetništva, pa seveda tudi željno pričakujemo ljubega miru, toda takega znamenja tukaj v Rusiji nikjer ni. Vse je pripravljeno na dolgo vojno. Mnogo mojih tovarišev ima svoje prijatelje in rodne brate v Ameriki, ki bi nam lahko posiljali časopise, a ne vemo za njih naslove. Tako n. pr. tovariš Jos. Jelerčič iz Jakovic pri Vipavi, ki ima štiri brate v Ameriki, a ne ve nihče za njegove naslove. Tovariš Ivan Matetič iz sv. Bartola pri Labinju, Istrija, se priporoča svojim prijateljem posebno Anton Tenčiču rudokopu v Ameriki. Zato se pa obračamo na vaš cenjeni list s prošnjo, da natisnete te vrstice, upajoč, da s pomočjo "Clevelandske Amerike" zasledimo katerega naših rojakov, ker "Clevelandsko Ameriko" nam tukaj radi pustijo čitati. Pozdravljamo svobodne naše slovenske brate v Ameriki s krepkim slovenskim (ne avstrijskim) "Živijo"! Z odličnim spoštovanjem

Josip Novak, Ekaterinoslavskaja gubernija, Rusija.

Pripomba: Ta dopis so se podpisali: Anton Kočvar iz Loža pozdravlja dva brata in bratrance, Ivan Tavcar iz Blede pozdravlja svojega strica Lovrenca Slivnik, Ivan Cerjan iz Metlike pozdravlja svojega brata in sestro in dvorodnega brata v Chicago, Ill. Ivan Ličen iz sv. Martina pri Rihembergu pozdravlja svojega brata in svaka v Clevelandu.

(Op. uredništva: Ta dopis nam je prispel v sredo popoldne po registrirani pošti. Če kak avstrijski Turk zopet ne vrjame, da je pismo res dospelo tako kot je napisano, naj se potruži v naše uredništvo, da ga bo sram, ker so njegovi rojaki v "nazadnjaški" Rusiji bolj zavedni kot pa rojaki v svobodni Ameriki! Ob tej priliki pa rojake resno prosimo, da če kdo ve za kak naslov v Rusiji, naj pošlje list tja, ker kakor vidite, dobijo naši rojaki ujetniki v Rusiji iz lista mnogo tolažbe in razvedrila. Rojakom v Vasilovki, v ujetništvu, pa pošilja tudi naše uredništvo mnogo iskrenih pozdravov iz daljne Amerike.)

Gibanje za predsedniške volitve. Republikanci in drugi.

REPUBLIKANSKA IN DEMOKRATSKA KONVENCIJA ZA PREDSEDNIŠKO NOMINACIJO SE BLIŽA. MNOGO REPUBLIKANSKIH KANDIDATOV.

WHITMAN IN BURTON. New York, 18. maja. Republikanci se z obširnimi pripravami zanimajo za republikansko narodno konvencijo, ki se prične 7. junija v Chicagu. Otvoril bo republikansko konvencijo senator Warren G. Harding iz države Ohio. Kakih 12 resnih kandidatov ima republikanska stranka za predsednika. Najbolj resna kandidata sta Roosevelt in Hughes. Republikanci so prepričani, da imajo letos najlepšo priliko, da izvolijo svojega kandidata. Glasno se pa imenuje za predsedniškega kandidata Theodore Burton, ex-senator države Ohio. Burton ima baje veliko privrženecov, in za podpredsednika z njim bi kandidiral Charles Whitman, guverner države New York. Mnogo republikancev je prepričanih, da ta dva skupaj gotovo zmagata.

Hughes v večini. Poročila iz Vermonta, Massachusetts, New York, Illinois, Pennsylvania in nekaterih drugih državah, naznanjajo, da je eden najbolj močnih kandidatov sedajni sodnik Hughes, bivši newyorški guverner. Toda dočim ima mnogo republikancev za seboj, pa mu stara republikanska garda ne zaupa; ker se boji, da ne bi bil dovolj republikanski, in bi dal tudi demokratom kaj "zaslužiti", če pride do predsedništva.

Roosevelt močan na zapadu. Po državah Washington, Oregon, California in Wyoming ima Roosevelt veliko moč. Dobro znani politični krogi trdijo, da bi dobil Roosevelt kot kandidat republikanske stranke samo v državi Washington 100.000 večine. V Buffalo je neki časopis razpisal primerjalne volitve glede predsednika, in je dobil Roosevelt 3.032, Hughes pa 1.827. Po državi Vermont pa je Roosevelt trikrat slabši od Hughesa, dočim ima Illinois svojega kandidata, Shermana, Ohio pa Burtona.

Glasovanje neugodno. Republikanski vodilni krogi so izračunali, da se bo moralo izvršiti najmanj pet ali šest glasovanj, predno kdo navzočih kandidatov dobi večino. Pravilo pri republikanski konvenciji je, da dotični, ki dobi nadpolovično večino glasov navzočih delegatov, je nominiran, dočim mora dobiti kandidat demokratične stranke dvotretninsko večino za nominacijo.

Wilson brez odpora. Demokratična stranka nima nobenega drugega kandidata dosedaj kot le Wilsona. Bryan ne pride v poštev, ker je v lastni državi propadel za delegata. Vsa demokratična stranka je solidna za Wilsona. Oči vseh se pa ozirajo na Roosevelta, o katerem se ne ve, ali bo držal z republikansko stranko, ali bo nastopil s svojo stranko. Dočim ima sodnik Hughes veliko moč med republikanci, pa Hughes ni dosti zato ali je nominiran ali ne.

Socijalistična stranka. Kandidata na socijalistični stranki sta Allan L. Benson za predsednika in Geo. R. Kirkpatrick za podpredsednika. Socijalisti so dobili leta 1912 glasov 901.062, in upajo dobiti letos dva milijona glasov kot nekaj protest proti vojni.

Turki v zadregi. Bomba na Panami. Vlada Združenih držav je odpravila načrt, da se spusti Panamski prekop v zrak. Najdene bombe na ladjah.

Rusi na potu v Bagdad. Sultan bo zgubil vso armado v Mezopotamiji, če Turki ne vržejo Ruse nazaj.

London, 17. maja. Rusko uradno poročilo, da se približuje ruska armada Mosul, velikemu mestu v Mezopotamiji, ki se je v starih časih imenovala "Ninive", pomenja jako važen dogodek v tej svetovni vojni. Londonski kritiki so mnenja, da je ruska kavalerija v neposredni bližini bagdadske železnice, ki teče ob levem bregu reke Tigris. Rusi so v tej smeri hitro, toda skrivnostno napredovali, ne da bi posiljali v svet kake posebne novice. Nemci so v naglici poslali nekaj pomoči Turkom v Ezningan, toda kakor je videti, je nemška pomoč zama.

Močne ruske čete v Aziji. (Petrograd, 17. maja. Močne ruske čete so dospеле v Asirijo. Namen teh novih čet je osvojiti v najkrajšem času vso deželo med Evfratom in Tigrisom. Ena ruska armada se približuje Mosul. Rusi imajo eno težavno točko tu, trdnjavo Ibn-Omar, na otoku reke Tigris, 130 milj južno od Diarberkirja, dvesto milj južno od Mosula pa napreduje druga ruska armada, ob perzijski meji, ki bo udarila na Bagdad. Turška armada tu, obstoječa iz 7 divizij je v veliki nevarnosti, da bo popolnoma zajeta.)

Čete iz Meksike? (Poroča se, da šestdeset dni po konferenci konzulov v El Paso, bodejo odpoklicane ameriške čete iz Meksike. Svojo nalogo so dogotovile, kakor hitro dokaže Carranza, da je zmogel kontrolirati položaj.

Laška armada na begu iz Avstrije. 6000 Lahov ujetih

LAŠKA ARMADA JE DOŽIVELA OBČUTEN PORAZ NA TIROLSKEM IN OB SOČI. 6200 LAHOV JE BILO UJETIH. AVSTRIJCI BAJE NA LAŠKEM SVETU.

V Angliji jih zapirajo. London, 18. maja. Angleško vojaško sodišče je obsodilo več mladih ljudi v ječo, ker niso hoteli obleči vojaške obleke ali se uriti v orožju, dasi so bili spoznani sposobnim za vojaško službo. Mnogo jih je bilo obsojenih na 2 leti ječe.

Italijani zopet poraženi. Amsterdam, 18. maja. Otonalskega gorskega prelaza do Tržica, blizu Tržaškega izliva so avstrijske čete prešle v ofenzivo napram celi italijanski fronti. Na Tirolskem napadajo Avstrijci z veliko množico infanterije ob dolini reke Adiče.

6200 Italijanov ujetih. Južno od Tridenta so Avstrijci ponovno potisnili Italijane iz njih prvotnih postojank, pri čemur so Avstrijci ujeli 141 častnikov in 6200 mož, poleg tega pa še trinajst topov in sedemnajst strojnih pušk. Avstrijci se nahajajo na celi črti v ofenzivi. Iz Dunaja se poroča, da so Avstrijci južno od Roveretta napadli Zegnatorto, toda iz Rima se poroča, da je bilo tukaj pet avstrijskih napadov popolnoma odbitih. Reka Adiča je odnesla v tem kraju, kakor poročajo iz Rima, stotisoč mrtvih trupel avstrijskih vojakov.

Lahi priznajo poraz. Rim, 18. maja. Laško uradno poročilo se glasi: V Lagarini dolini je sovražnik poskusil močno ofenzivo, toda smo odbili pet njegovih napadov na Zegnatorto. V Terragnola dolini je sovražnik koncentriral tako hud artilerijski ogenj na naše pozicije vsega kalibra, da smo bili prisiljeni se zopet umakniti in zapustiti naše prvotne postojanke. Pri Monte Collo smo odbili avstrijski napad, pri čemur smo dobili 30 avstrijskih ujetnikov.

13 narodov na francoski fronti. (Pariz, 18. maja. Ko so prišli ruski vojaki na francosko fronto, je sedaj 13 različnih narodov, ki se porijo za Francoze. Imena njih so: Angleži, Irčji, Škoti, Velši, Francozi, Belgijci, Rusi, Indijci, Canadci, Avstralci, Novo Zelandci, Algerci in Nemci (iz Alzacije deloma).

Nemška torpedovka potopljena. Kodanj, 18. maja. Neka nemška torpedovka je nasledila na nemško mino in se potopila kot naznanja Berlske Tideneske Malmö časopis. Razven enega so se vsi mornarji rešili. Torpedovka je zadela na mino blizu švedskega obrežja.

Turki potopili angleško topničarko. London, 18. maja. Angleži priznajo v uradnem poročilu, da so Turki potopili eno angleško topničarko s strelji.

Boji na Balkanu. Pariz, 18. maja. Francozi so pričeli z manjšo ofenzivo ob jezeru Doiran in na drugih krajih srbsko-grške meje. Francozi so osvojili mesto Devetepe in se približali Bitolju (Monastir). Infanterija na obeh straneh se pripravlja na večje napade. (Posadka zaveznikov na Balkanu, kakor se sumi, šteje 350.000 mož.

37.000 Turkov ujetih. Petrograd, 18. maja. O posebnih ruskih uspehih se poroča iz azijske Turčije, v okraju Diarberkir. Tekom zadnjih treh tednov so ujeli Rusi 37.000 turških vojakov z velikansko množino materijala, ki nekaj kože.

katerega Nemci pošiljajo Turkom. Na ruski fronti v Evropi so se vršili manjši boji med Nemci, kateri vsi so se zvršili v rusko korist s tem, da so bili Nemci na vseh točkah, kjer so napadali, odbiti.

Avstrijci v Italiji. Amsterdam, 18. maja. Splošna ofenziva na celi avstrijski fronti proti Italijanom se je pričela. Avstrijci se borijo na 35 milj široki fronti. Več berolinskih kritikov je mnenja, da so Avstrijci na nekaterih krajih že prešli na italijansko ozemlje. Boji se vrše na najvišjih gorah v Alpah in ob dolini reke Adiče. Kot se poroča iz Berlina, so Avstrijci tekom treh dni bojevanja na laški fronti dosegli več kot Italijani v cellem letu. Posebno zanimivo je, da so Avstrijci pričeli z napadi proti Italijanom ob obletnici začetka boja.

Novi francoski zrakoplovi. Pariz, 18. maja. Francija bo imela v kratkem nove zrakoplove, ki bodo nosili strahovite francoske topove "75", ki so se dosedaj izkazali, da so najboljše, kar jih premore kaka evropska artilerija. Poskusi so se pravkar končali v veliko zadovoljstvo. S temi zrakoplovi in topovi napadejo zrakoplovi Italijane na najvišjih gorah. Srpnel iz tega topa lahko ubije več sto oseb naenkrat, če je dobro pomejen.

Papež proti submarinom. London, 18. maja. Sir Edw. Grey, angleški zunanji minister je sporočil danes parlamentu, da mu je naznanil angleški poslanik pri Vatikanu, da je papež poslal posebno pismo nemškemu cesarju, v katerem zahteva papež, da kajzer preneha s submarinskimi boji.

Boji pri Verdunu. (Pariz, 18. maja. Več nemških napadov pri Verdunu je imelo namen pridobiti francoski fort pri Avocourt. Uradno naznanilo danes poroča, da so bili vsi nemški napadi odbiti, in da so Nemci hudo trpeli na zgubah. Francoze čete so po krvavem boju zajele nemški fort na hribu št. 304. Trije nemški strelni jarki pri hribu št. 287 so bili večeraj napadeni od Francozov, in vsi nemški vojakji v strelnih jarkih so bili ubiti. Dva francoska zrakoplova sta v noči 16. aprila vrгла osemdeset bomb na železniško postajo v Metz.

Submarini mirujejo. London, 18. maja. Od 9. maja do 17. maja je bila torpedirana ena sama manjša angleška ladija od submarinov. Raditega je zavarovalnina na trgovske ladje glede njih vožnje po morju padla, in vse cene so se znižale. Nemci se držijo svoje obljube, katero so dali Ameriki.

Armenci jedo travo. New York, 18. maja. Armenški pomožni odbor je dobil zakasnjeno brzojavko iz Carigrada, v kateri se naznanja, da Armenci umirajo na stotine na dan od lakote, in da je mnogo tisoč otrok, žensk in moških prisiljenih se preživeti s travo, ker absolutno nimajo druge hrane.

—40 mladih žensk je dalo v sredo del svoje kože za bolniško strežnico Mamie Bennett, ki se je nevarno opelkla. Vseh štirideset so operirali v Edhy Rd. bolnišnici, in vsaki so vzeli nekaj kože.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONEDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko - \$2.50 / Za Cleveland po pošti \$3.00
Za Evropo - \$3.50 / Posamezna številka - 5c

Via plana, dopolni in denar naj se pošilja na: "Clevelandska Amerika",
6119 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians (Krajin) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit, foreign in language only.

TELEPHONE CUY PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 59. Friday, May, 19th, 1916

Ameriškim Slovencem!

Govoril Slovencem v Clevelandu dne 28. aprila, 1916
dr. Niko Zupanič.

(Nadaljevanje.)

Tako je bila oklicana neodvisnost in ustanovitev Zjed. držav Ameriških. One so se pred 140 leti nahajale v podobnih političnih in gospodarskih okoliščinah, kakor mi Slovenci nasproti Avstriji. Samo da imamo mi tisočkrat več vzrokov odpovedati pokornost Avstriji, izjaviti se za neodvisne ter pripravljati novo državno zgradbo. In ko je počila prva puška v tej vojni, so morali vodje naroda vsi in začetki z delom. Vodje slovenskega naroda so se morali zbrati in posvetovati se o korakih, ki jih je bilo treba storiti v spas domovine, narediti načrt, po katerem bi se prišlo do sreče in blagorja Slovencev. In takoj od začetka bi moral delovati tak narodni svet, kajti vzporedno z vojnimi operacijami so izšle tudi diplomatske in politične borbe ter skrivna rovenja. Kdo je torej vodil ladjo naše domovine? Kdo je bil njen krmar?

Naša mati Slovenija ni mogla ničesar storiti, ker so ji posebnost sedaj v času vojne zvezane roke, in vržena ji je takorekoč vrv okoli vratu, katero bi avstrijski rabelj takoj potegnil ter jo zadel, če bi se le ganila ali izustila besedo svobode. In tedaj, o ameriški Slovenci, imelo je milijon in pol vaših bratov in sester v starem kraju v vas odprte oči, ki so milotožno zrlje in prosile: Pomagajte! Rešite nas! Govorite za nas bratje, nastopite v našem imenu pred svetom, ker se nahajamo v verigah sužnjosti in sami ne moremo govoriti. Povejte svetu, da se nahaja v ozadju Tržaškega zaliva, med Dravo in Kolpo, mali narod z imenom Slovenci! Pojasnite, da je ta narod bil nekdanji veliki, ali da je krvavec v bojih z Nemci in Mažari in Italijani izgubil dve tretjini svojih posestev, in da bo slovenski narod izumrl, če se ga ne reši avstrijskih verig. In ali vam ni žarko sonce, ki je gledalo dandana gorje naših bratov v stari domovini takorekoč narekovalo, da se zberete vsi, kar vas je Slovencev v Ameriki, in da na skupnem zboru v imenu Slovenije proglasite izjavo neodvisnosti: Nas 200.000 ameriških Slovencev proglašamo v imenu svojem in v imenu naše stare domovine, to je v imenu Slovencev na Kranjskem, Primorskem, Koroskem, Štajerskem ter v Prekmurju na zapadnem Ogrskem, pred Bogom in svetom, da Avstrija že devetsto let tiransko ravna z našim narodom, da mu krši človeške pravice, da ga zaničuje in zatira in do krvi izsesava in da nadaljno bivanje Slovencev v okviru Avstrijske pomeni za nje nacionalno smrt. Avstrijska vlada in habsburška dinastija ste s svojim tiranskim ravnanjem zaprili vsako pravico do Slovencev in zato oznanjamo vse vezi, ki so nas in naše brate vešale z Avstrijo za prekinjene. Mi proglašamo Slovenijo za svobodno zemljo in s trdnim zaupanjem v lastno silo in podporo pravičnosti, skupno zastavljamo svoja življenja eden drugemu, naše premoženje in našo sveto čast.

To vam je, ameriški Slovenci, narekovalo zlato sonce v imenu matere Slovenije, in zjutraj ko so privetili njegovi prvi žarki pri prihodu iz Evrope, na to vas je opominjalo, ko je opoldne visoko nad vašimi sijalo in proti večeru, ko se je žalostno potapljalo v Tihni Ocean, da se vrne v stari kraj.

Da, žalostno se vrača sonce v staro domovino in še bolj je žalostno, ko se ustavi nad belo Ljubljano. Do šestokrat je naredilo pot okoli zemlje, odkar se je vnela evropska vojna, in šestokrat ni imelo naših majki Sloveniji ničesar veselega sporočiti od bratov iz Amerike. Ker bratje se niso genili za spas svojih bratov, ker bratje so ostali brezbržni za osodo svojih bratov, ker bratje nimajo niti srca niti razuma za svoje brate v stari domovini!

In tiha luna, ki na svojih nočnih potih razsvetljuje temo in sliši vzdihne nesrečnih in obsojenih, ali vam ni pripovedovala, kaj je vse videla pri nas, tam ob Adriji in Savi? Ali vam ni pripovedovala o napolnjenih ječah, kjer vzdihujejo naši narodni voditelji in kulturni borci, ali vam ni razodevala strašnih prizorov v Reki in v Trstu, kjer so naši najhrabrejši narodni borci viseli na vešalih, ker so se drznili samo črniti o nasilstvu Nemcev? Uradna avstrijska statistika sicer ne poroča o imenih, ali govori o stotinah obojenih na slovenski zemlji. In vi se niste ganili, dragi moji Slovenci, četudi ste vrjetno za vse to znali! To je greh, to je greh zakrnjenosti, in glejte, da se ne maščuje nad nami vsi! Ali niste imeli dovolj vzgledov, kaj je vaša narodna dolžnost v času te vojne pri drugih slovanskih narodih? Poglejte samo Čeha in Srbe iz Avstro-Ogrske. Tudi oni so izseljenci in siromaki, ki so šli od doma s trehuhom za kruhom, ali so razumeli čas in svojo dolžnost do bratov stare domovine. Na Ruskem se nahajajo bataljoni Čehov, in car je vzprejel njihovo deputacijo ter jim obljubil svobodno kraljevino; istotako je formiran bataljon Čehov na Francoskem, da zapišejo v kri pravico. To izhaja iz Sokolskega duha, ker smešno je nositi krvave srjace in smelo sokolje pero na čepici, a ostati doma za pečko, ko na poči krvavi dan in kličete viteze na njihovo dolžnost. Kaj nam vraga treba krvavorudečih srjace in sokolskih peres in zastav in prostih in koraknic, če vse to služi samo za prazne parade in v posmeh sosedov? Zadnji jesen se je borilo okoli sedemstisoč srbskih prostovoljcev na Vlasini, južno od Niša, potem ko so prihiteli iz Rusije in Amerike. In kje so Slovenci? To vprašanje me je velikokrat žalostilo, ko mi je bilo postavljeno od Rusov, Srbov in Angležev. Svoboda naroda se ne izkupi brez krvi, ker kri je poseben sok in se prelita visoko čeni pri poslednjem obračunu pri zeleni mizi. Ali mislite, dragi bratje Slovenci, da se nam bo svoboda kar tako, meni nič tebi nič brez trtevonudila? Nikar se ne varajmo, ampak odprimo oči in premislimo kako mali smo v velikem dogodku, kako neizkreni smo, kako malodušni smo.

In kje so gmotne žrtve, če že nismo hoteli domovini drugače priti na pomoč? Bilo je že več sto apeloval na vas, da podprete

z denarjem akcijo, ki se vodi iz Londona v korist naše Slovenije, od celga sveta zaničevane, meni samemu pomane, kakor pravi naš pesnik. Jugoslovanski Odbor, v katerem sede tudi trije Slovenci, izdaja že skoro dve leti knjige, časopise, informacije, zemljevide, podpira pobegle pisatelje in umetnike, itd., a odkod naj jemlje denar, ko je Avstrija tem odborskim možem zaplenila vse, kar so imeli doma? Veliko proglašajo jim dela že vzdrževanje samega sebe, a kje jemati denar za potrebe politične akcije? Trije ali štirje razmerno premožni možje iz odbora, ki so doslej izdržali izdatke odbora, bodo tudi kmalu prišli do kraja s svojimi sredstvi.

Ljudje, ali nimate človeška srca? Ali niste Slovani? Vi niste dosedaj žrtvovali niti centa za spas in svobodo naše matere Slovenije. Ponavljam, da niti en sam cent ni prišel dosedaj iz Amerike, za katerega bi se reklo, da je poslan od Slovencev za Jugoslovanski Odbor. In ravno vi, Slovenci, bi morali razmerno največ zbrati in denarno žrtvovati, ker naša domovina je v največji nevarnosti, in ker bi se morali odkupiti tudi za to, ker niste drugače prav ničesar žrtvovali. Niti kaplja slovenske krvi ni prelija z orožjem za svobodo česke zemlje proti Habsburgovcem in Nemcem, kakor sem prej omenil. Ali Čehi store še kaj drugega. Oni, ki niso odšli na bojno polje in ki niso lažnjivi rodoljubi, oni prispevajo z dolarjem za domovinsko stvar. Vse stroške Českega Odbora v Londonu, ki je organiziran podobno kot Jugoslovanski Odbor, vzdržujejo ameriški Čehi, tako da je odborov voditelj profesor Masaryk v finančnem pogledu brez skrbi. Od velikega pomena bi bilo tudi za predsednika Jugoslovanskega Odbora, dr. A. Trumbića, če bi mu materialna stran odborovih izdatkov ne belila las, kajti položaj njegov kakor tudi Masarykov je silno težak in silno odgovoren. Pomislite samo, ona dva imata zadačo priboriti svobodo svojim narodom, oni Jugoslovanom, oni Čehom, in to brez vojske, brez topov, brez državne blagajne, edino s pomočjo svojega uma in s podporo pravičnosti. Čast ameriškim Hrvatom, zlasti južno-amerikanskim, ki so zbrali že par desetstisoč dolarjev in jih z velikim navdušenjem poslali Odboru na razpolago. Čast in spoštovanje tudi slavnemu Ivanu Meštroviču, kiparju iz Dalmacije, ki je punos in dika nas vseh Jugoslovancev. V začetku, ko ni bilo od nikoder gmotne pomoči, je on vstvarjal iz blata kipe in iz kipov zlato! Pretvarjal je takorekoč blato v zlato. Čudovito so delovala iskre izpod njegovega dleta, ko je obdeloval trdi nemi mramor in ustvarjal umetniške podobe, katerim se je divil ves svet. On je postavil v temo umetnost drugih narodov, da bi se tembolj svetilo naše ime v temi. In dober del novcev, ki jih je prislužil za časa vojne na Angleškem, je žrtvoval Meštrovič tudi za blagor naš... ker dvesto tisoč ameriških Slovencev ni imelo srca za svojo domovino. Zato, živel Meštrovič in njegovo slavno dleto. (Klici: Živijo Meštrovič!)

(Dalje prihodnjic.)

SLOVANSKI DAN.

v prosep Slovsanske politične akcije, katerega priredi Slovanska Sokolska Zveza, Češka, Slovaška in Slovenska Liga v nedeljo dne 21. maja, 1916 v Gray's Armory na Bolivar Rd. in Prospect ulici Vstopnina 25 centov za osebo. Začetek točno ob 2. uri popoldne.

VSPORED:

Pozdravni govor.....sokol Jos. Frčka
"Hej Slovani".....Orkester
Báseň.....deklamira sokolica V. Brihcinová
Govor župana mesta.....Harry L. Davis
"Naprej" Slovenska himna.....Orkester
"Ma krásu krás".....gospodična V. Rihovsky
"Selected", poje Češki damski kvartet, poje gospodične B. Stech, M. Vanek, R. Vakoun in R. Vapalecky
Slavnostni govor.....Prof. M. I. Pupin
Srpska himna.....Orkester
Hauslove solo "A Meditation Phais" od Massanet B. Brinbisi
Walz — Alard, proziva Raymond Stech spremlja na piano gospodična B. Vokoun.
Govor.....Prof. Bogomil Simek
"Kje dom je moj".....Orkester
"Slovsanske pesmi", duetto.
I Pojejo gospa Alica Vidmar in gospodična Jospina Lausche
a) Zbirka Slov. Nar. pesnj.proizvaja "Omladina"
J. A. Komensky
b) Češki narodni ples.....director J. Mašek
Spevi "Choir Harmonia" Fr. Chopina priozvaja vodja J. Pavlof
Poljski govor.....B. Zielinski
Poljska himna.....Orkester
Hrvatski govor.....Dr. A. Bianchini
Hrvatska himna.....Orkester
Slovaške pesni, gospodična R. Cipka s pomočjo Dr. M. Francis
Slovaški govor.....predsednik Slovaške Lige A. Mamotej
Slovaška himna.....Orkester
Slovsanski govor.....
Slovsanska pesem.....gospodična Anica Zlindra
Češki govor.....sokol Václav Svare
Ruska himna.....Orkester
Srbske pesni.....
Žive slike mož in žen.....proizvajajo Sokoli
"Marseillaise".....Orkester
Zaključni govor.....Joža Očaskova
Skupina borcev.....proizvajajo Sokoli
"Star Spangled Banner".....Orkester

Svira Slovanski orkester, kojega vodi gospodična Elsie Hruby.

Glasovir je izvolila posoditi firma A. Maresh & Co.
Kdor je Slovan, bo prišel na to značajno slavnost! Ker: Kdor se svojega rodu sramuje, ponižuje samega sebe!

Dopisi.

West Park, O. Ker ne čitamo veliko od naše slovsanske naselbine, namenil sem se jaz nekoliko opisati in sporočiti nekaj novic. Kot najbolj pomenljivo novico moram omeniti, da bomo dobili tukaj javna ljudska šola. To ima veliko pomena za naše otroke, dasiravno imajo tukaj svojo katoliško šolo, pa je oddaljena. Kakor vam je znano, so marljivi Slovenci ustanovili društvo "Delavec",

spadajoče k Slovenski Narodni Podporni Jednoti. S tem pa niso bili marljivi rojaki še zadovoljni, da bi se podpirali samo v slučaju bolezni in smrti, začeli so poskušati, kako bi si kaj teško prislužene denarja prihranili in ne dali celega svojega zaslužka za živež. Ker tukaj ni še velika naselbina Slovencev, da bi kar naenkrat naredili zadružno prodajalno, zbrali so se vseeno skupaj in naročili veliko blaga v mestu od velikih prodajal in si s tem prihranili veliko svoto denarja, in bo-

dejo to nadaljevali, dokler si naberejo blagajno, potem pa sami poslovali. Opominjal bi Slovence, ker vas je veliko v Clevelandu in okolici, da lastujete zemljo v West Parku, da pridete na pomoč in si postavite stanovanja tukaj, ker je jako prijazen kraj za stanovanje, posebno v poletju. Zaradi dela vam ni treba skrbeti, ker je veliko tovarov in niso oddaljene. Hočem vam jih naštet: Lakewood Engine Co. Winton Motor Car Co. Parish & Birmingham Co. Cleveland Welding Co. National Cal Wheel Co. National Carbon Co. Vse te tovarne so v okolici in še več manjših. Za delo dobiti vam je znano, da se lahko dobi, posebno sedaj.

Slovenci tukaj pričakujejo dobre letine, ker so si nakupili veliko domače živine, in kakor seveda, ne pustijo radi nobene-ga farmarja v jeseni z grozdom, da bi mu ne izločili baske-tov iz voza, torej bodejo prijazni večeri prihodnje zimo. Vabim vse znance in prijatelje v Clevelandu in okolici, da me obiščejo sedaj, ker je zelo lepa prilika za kratek izlet za družine. Da mi bo mogoče bolj postreči, naznanite mi po telefonu Marlo 404 J. Kličem pozdrav vsem rojakom, in tebi cenjeni list, pa dober uspeh.

Math Klun, West Park, O.

Collinwood, O. Da ne bom mislil dragi prijatelji iz Girarda, O. in drugi znanci, da sem vtonil v Erie jezero, sem sklenil, da se oglasim. Collinwood je bil pred časom samostojno mesto, sedaj pa tvori del obsežnega Clevelanda. Zastopane so tukaj različne narodnosti, smelo pa lahko trdim, da nas je Slovencev največ. Imamo mnogo društev, ki spadajo k raznim Jednotam in tudi dovolj samostojnih podpornih društev. Vem, da je napredek povsod splošno dovoljen, zadnji čas so tukajšnji rojaki osnovali tudi pevsko društvo. Želeli bi bilo, da bi pristopilo kolikor mogoče več rojakov, katere zanima slovsenko petje. Nekateri rojaki imajo slabo navado, da se opijejo, potem pa domov grede vpijejo in jarkajo. Boljše je, da to slabo navado opustimo, ker nas že itak gledajo postrani tukajšnji Amerikanci ter nas smatrajo za nekulturne. Sedaj se tukaj precej agitira za Slovanski Dom. Želeli je, da se ta ideja uresniči, ker je prepotrebna, da bi se še nadalje odlašalo. Taka naselbina kot je naša že lahko postavi zgradbo, ki bo v čast naselbini. Ali veste vi, ameriški Slovenci, da naša napredna in mnogostevilna društva v Collinwoodu sedaj v kevdrih zborujejo ter v cerkvenih hramih. Sicer so "fater" malo nevoljni na ta napredne, toda kadar vidijo, jih mine vsa jeza, pa se napravi temu konec lahko. Vsi na delo, da se čimprej postavi narodna zgradba v tej ogtomni naselbini.

Kar se tiče dela, je tukaj dosti boljše sedaj. Je precejšno število tovarov tukaj, kjer se izdeluje različne predmete za vsakovrstno rabo, nekaj pa tudi takih, kjer se izdelujejo potrebščine za vojskujoče se države. Bosi so sedaj bolj prijazni z delavci, tudi plača ni preveč slaba po enih tovarnah. Delo dobi lahko navadni "le-borer" ali pa tudi mehanik. Delavni čas je različen, od 8-12 ur na dan. Seveda s tem ne mislim vabiti sem Slovence, ker bo mogoče to samo en kratek čas, ker gospodje kapitalisti že znajo poskrbeti, da se delavci predolgo ne veselijo. Kakor hitro se delavcem plača malo boljše, pa moramo že živla dražje plačati. H koncu pozdravljam vse rojake srom Združenih držav. E. C. Cleveland, O. Iz "Glas. Naroda" posnemam, da se agitira za Pevsko zvezo slovsanskih pevskih društev po Ameriki. Krasna ideja je to, toda nekdo sem videl v istem omenjenem listu, da se predlaga "našega ameriškega prvaka" g. Sakserja za predsednika ali blagajnika ali nekaj takega. To bi bila prva napaka, ki bi jo napravila Pevska Zveza. G. Sakser je bil že predsednik Slovskega Zave-tišča, bil je predsednik Slo-

venske Lige, pa je povsod bilo poznan, narod pa sam pustil. Tako se bo zgodilo tudi tukaj, če ne bode te pazili. Enkrat gre lisica na led, in nič več. Dovolj sramote smo že prenesli radi član pev. dr. — v Clevelandu.

The May Co.
Largest Store in
Cleveland—State City

POCENI BASMENTU

500 MOSKIH OBLER

\$12, \$13.50 vredne po \$8.95

\$8.95

razne obleke, ostale od sezone, ne vse mere, toda vse od 34 do 46, sukno, serge in kašmir. Posebno nizka cena je to v primeri z drugimi. V basmentu.....\$8.95

1000 deških pralnih oblek.

Cene kot na debelo
Povsod drugje veljajo
te obleke \$1.50. Vsa-
kovratni vzorci in mode

85c

Zenske spodnje obleke:

Cisto suknjene, vredne \$12.50 do \$15.00, novi modeli, vse barve, mere 14—44 v basmentu po \$9.95

\$12.50 do \$15 do \$8.75 po \$8.75

\$7.50 Suknje:

Zenske in dek-ljiže, mere od 14—22, jako krašni izdelki in barve, v basmentu po \$4.75

\$4.75

\$7.50 obleke:

Svileni poplin suknje, novi vzorci, mere od 14—44, v basmentu \$3.88

\$3.88

Pralne obleke:

Modeli za cesto in porč, ging-ham, perzelo, mere od 16—44 v basmentu 87c

87c

Deklicje suknje:

Vredne \$4.00 serge, tweed, fini modeli, od 6-14 let, v basmentu \$2.64

\$2.64

KOGA ŽELITE ZA PREDSEDNIKA?

Letošnje predsedniške volitve bodejo izvanredno zanimive, enake volitvam tedaj, ko je bil izvoljen Lincoln in se je pričela meščanska vojska v Ameriki. Mnogi kandidati se je oglašila. Mi želimo zvedeti za mnenja naših naročnikov o posameznih kandidatih. Naredite križ za imenom onega kandidata, katerega želite, da bi bil zvoljen. Pošljite izrezek v našo pisarno osebno ali po pošti. Kontest se sklene 10. maja, nakar naznani-mo uspeh te "volitve". Glasujejo naj državljani tako v Clevelandu kot po vseh državah.

Debs	Wilson
Roosevelt	Sherman
Hughes	Bryan
La Follette	Burton
Cummins	Ford
Root	Fairbanks

BRATA KUNSTEL

New York Dry Cleaning Co.

Priporočava se cenjenemu občinstvu za čistanje, likanje in popravljanje

MOSKIH IN ŽENSKIH OBLEK

Vse dele izvršimo v popolno zadovoljnost. Fino delo Niške cene. Pride-mo hitro in prijetno na dom.

6220 ST. CLAIR AVENUE

Varno in zanesljivo

MI POŠILJAMO denar V AVSTRO-OGSKO

POTOM HRANILNICE NA DUNAJU

Vsak, ki pošlje denar, dobi potrdilo prejemi-ka. Hitra in poštena postrežba.

Odprt urad za pošiljanje denarja

Ob nedeljah od 10—12 dop. v l. nadst.

LEO SCHWALB

6131 St. Clair Ave.

Slovenski Narodni Dom,

(The Slovenian National Home)

USTAN. 3. AVGUSTA, 1914. DIKORP. 17. AVGUSTA, 1914.
V DRŽAVI OHIO

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Dr. FRANK J. KERN, 6305 ST. CLAIR AVE.
Podpredsednik: JOSEF KALAN, 6101 ST. CLAIR AVE.
Tajnik: FRANK HUDOVNIK, 1063 E. 63rd STREET.
Blagajnik: MIHAEL METNIČAR, 6305 GLASS AVE.

NADZORNI ODBOR:

Frank Cerne, 6033 St. Clair ave. Frank M. Jakšić, 1203 Norwood Rd.
Mat. Petrovič, 1096 E. 67th St.

STAVBENI ODBOR:

Josip Zele, 6108 St. Clair ave. Anton M. Kolar, 3222 Lakeside ave.
Louis J. Pirc, 6119 St. Clair ave.

FINANČNI ODBOR:

Rudolf Pordan, 5802 Prosser ave. Zof Birk, 6006 St. Clair ave.
Louis J. Piro, Josip Kalan in Frank Cerne.

Seje direktorja se vrše vsake drugi četrti ponedeljek v mesecu na 6029 Glass ave.

Vse dohodke in korrespondenco tikajočo se S. N. D. naj se pošilja na prvega tajnika.

RACUN SLOVENSKEGA NARODNI DOM, CLEVELAND, O.

Na konvenciji nabrano med delegati	\$ 40.25
Frank Strehovec nabral na botiriji pri M. Vrč.	1.35
John Meden 3 odstotke od "Triglav"	8.55
Francisa Hudovernik nabrala v veseli družbi pri g. J. Jereb.	7.00
Pripla obresti	1.90
A. Kolar našel v dvorani	1.11
L. J. Pirc iz nabiralnice pri J. Grdina	100.00
Društvo Naprej št. 5. SNPJ na račun	35.00
Macabees št. 1288 KOTM na račun	10.00
Carrolla št. 493 LOTIM na račun	10.00
Slovenska Nar. Čitalnica na račun	25.00
Danica št. 11 SDZ na račun	20.00
Delavci št. 51 SDZ na račun	10.00
Edinost na račun	10.00
Janec Kretinik št. 37 ISKJ na račun	25.00
Sv. Jozefa na račun	10.00
Brca Jezusa na račun	10.00
Lunder Adamšč št. 20 SSPZ na račun	100.00
Clov. Slovenci št. 15 SDZ na račun	5.00
Lipa št. 129 SNPJ na račun	10.00
France Prešeren št. 17. SDZ na račun	5.00
Ribnica št. 12 SDZ na račun	5.00
Slovenski Sokol na račun	50.00
Jugoslavanski Sokol na račun	10.00
Slovenija na račun	25.00
Napredni št. 1 SDZ na račun	20.00
Napredne Slovence št. 137 SNPJ na račun	100.00
Slovan št. 3 SDZ na račun	20.00
Slovene Sestre št. 120 SSPZ na račun	5.00
Slovenske Sokolice št. 62 SDZ na račun	5.00
Svobodnodelavci Slovenije št. 2 SDZ na račun	5.00
Primož Trubar št. 135 SNPJ na račun	10.00
Vodnikov Venec št. 147 SNPJ na račun	5.00
Jadranski Vili št. 178 SNPJ na račun	10.00
Z. M. B. na račun	5.00
Sidneberg na račun	5.00
Sava št. 37 SSPZ na račun	5.00
Triglav na račun	5.00
Slovenski Socijalistični klub št. 27 na račun	5.00
Napredni Slovenci št. 5 SDZ na račun	5.00
Sv. Barbara, št. 6 na račun	5.00
Družnoljubci na račun	5.00
Brooklyn št. 135 SNPJ na račun	5.00
Zeke na račun	10.00
Zorich, J. Brekvar, P. Oredkar, J. Gornik, A. Stemberger po 2.	10.00
A. Kontarič, Jos. Sokol, John Jalovec, John Vogel Jos. No-	
sk, John Gabranci, Fr. Milavec, Mike Arh, Jos. Zdvoc, John	
Aruga, Fr. Coš, Fr. Grandovec, John Kadunc, Martin Avesc,	
at. Učar in Mike Vuk po	16.00
Kupa	611.00
DOHODKI:	
Prostovoljni donatniki	\$ 48.51
John J. Meden 3% od Triglav	8.55
Obresti	1.90
Na račun delnic od društev	\$ 94.00
Na račun delnic od članov, ki so člani SND	\$ 35.00
Skupaj \$ 935.26	
STROŠKI:	
Knjilja za blaginjska	\$ 3.00
Iz. Smak, nagrada za sponzor konvencije	5.00
Inkorporacija na državo Ohio	25.00
Skupaj \$ 34.00	
Ostane v blaginji	\$ 901.26
Denar naložen po 4% na Lake Shore Bank	\$ 771.15
Denar naložen na četrtni račun	\$ 30.00
Ročna blaginja	\$ 11
Skupaj \$ 901.26	

Cleveland, Ohio, 4. aprila, 1916.
Frank Cerne, 1 nadz. Frank M. Jakšić 2 nadz. Mat. Petrovič 3 nadz.
Mihael Metnikar, blagajnik Fr. Hudovernik, tajnik.

Iz stare domovine

Maribor. (Naši grobovi.)
Najmanj mesecev svetovne vojne, pomeni osemnajst mesecev polnih svežih narodnih grobov. V tem kratkem času smo spremili k zadnjemu počitku osmero narodnih značajev. Prva je bila gospa Stegnarjeva, narodna dama, soproga znane našega rodoljuba, pokojnega nadučitelja v p. gospoda Srečka Stegnarja. Kot drugi je umrl na težki bolezni Peter Amalič, poduradnik Južne železnice, v najlepših letih prve moške dobe in z njim mlad, temperamenten naroden značaj. Njemu je sledil odvetniški uradnik Riko Čepe. Ta je umrl na posledica težkih ran, dobljenih v bojih ob Soči, v neki vojaški bolnišnici v Ljubljani. Mlada, tih, toda odločna slovenska duša je z njim izkrevnela. Nato je kot četrtega poročala smrt nadrevidenta Južne železnice Hrena, idealnega moža iz časa slovenskih narodnih taborjev, moža, ki je svoje možiko življenje pričel v viharjih slovenskega narodnega preporoda, se z njim boril do dobe starčka in potem v visoki starosti še enkrat okusil žarčost slovenskega imena. Za njim je prišel zdravnik Feliks Perk, znan po svojih velikih uspešnih v korist našega slovenskega dijaštva, kojemu se izkazal še po smrti kot eden

njegovih največjih dobrotnikov. Njemu kmalu je sledil starostni mariborskega Slovencev in Slovencev sploh, nadučitelj v poklju Srečko Stegnar, znan širom naše domovine. Zavetje Srbije pa je doneslo tudi vest, da je v srbskem vjetništvu umrl na legarju F. Souček, urarski sodelavec, mož mlad po letih, a povsod izredno priljubljen, neumoren delavec na polju naših podružnic Ciril-Metodove družbe, zlasti posebno pa Sokola in Dramatičnega društva. Dne 17. marca pa smo pokopali v Gradcu osmega iz naše srede, Janka Voglarja, poštnega uradnika, a vendar idealnega narodnega boritelja. Osem grobov — osem praznih prostorov v naših vrstah. Kako bomo mogli pogrešati osem takih močij v našem narodnem boju? Ali ni, kakor bi se plazila počasi v našo narodno bodočnost temna, nevarna senca — nevarna zato, ker je nastala iz grobov naših najboljših?...

Obsojen župan. Pri vojaškem sodišču v Beljaku je bil župan, krčmar in trgovec Valentin Falle iz Lipja pri Vrbi na Koroskem zaradi hudodelstva motenja javnega miru obsojen na dve leti težke ječe, ker je na svojega godu dan povabil ruske vojne vjetnike v krčmo, jih gostil z vinom, čajem itd. in pustil, da so ga Rusi dvignili na rame in mu klicali hura.

V vsakem vjetništvu se nahaja Alojzij Čej, nadomestnik rezervist iz Gorice, in sicer je v Stanovskaj, gubernija Ak-molinsk.

NAD 13.000.000

naseljencev je prišlo v Ameriko iz one strani oceana. Ameriški časopisi pišejo, da se mora naseljništvo v Ameriko ustaviti, ker v zadnjih 15 letih je prišlo čez trinaest milijonov naseljenčev v Ameriko. Treba pa je naseljence naučiti ameriškega življenja, da bodo postali dobri državljani in da bodo spoznali, kako dobri Amerikanci živijo. Navadno je, da taki naseljenci, ko pridejo v Ameriko, si poiščejo delo, kar je prva stvar, nato dobe kje pri tovarni stanovanje, in tako živijo v gostem dimu in vednem ropotanju, nimajo nobene priložnosti spoznati ameriške šege in vlado.

Nadalje pravi Avditor, da morajo naseljenci kupiti svoje hiše izven dima, bolj na prostem, kjer bodo imeli senca na drevesa, zeleno travo okoli svoje hiše, in se bodo veselili smehljali, ko se bodo bližali iz tovarne svojemu domu. Potem imajo naseljenci priložnost da postanejo dobri državljani Združenih držav.

Tako rojaki, poslužite se prilike, ne samo radi dobrih državljanov, ampak tudi radi vsakega zdravlja, zdravja soproge in vaših otrok. Toda, ako pridete v nedeljo k meni, vam pokažem lepa stanovanja, ako hočete nove ali stare hiše po nizkih cenah in na male obroke. Imam tudi nekaj lotov napredaj. Ako hočete kupiti lot, da plačate le \$500 takoj, vam naredimo hišo, kakoršno želite. Uradni odprt v nedeljo do 5.30 popoldne. Tel. Wood 187 R. M. F. INTIHAR, javni notar, 15712 Waterloo Rd. St. Clair-Collinwood kara. (Fri. 62)

ISČE SE

navadna prijazna ženska, stara 25-30 let, da bi bila uslužbena kot natakarica v letovišču (Summer Resort). Posebnega znanja za tukaj ni treba. Plača dobra za pripravno osebo. Več se poizve pisanim potom. Naslov: John Seitz, Summer Resort Section Thirty, Minn. (60)

Pohištvo napredaj, skoro novo, prodaja se, ker se preselim v drugo mesto. Poceni in vredno denarja. Frank Trampuš, 4516 Czar ave. vzemite E. 55th St. karo in Broadway (60)

POZOR!

Cenjeno občinstvo se opozarja na vzporedno veselico, katero priredijo članice dr. Srca Marije (staro) dne 27. maja v John Grdinovi dvorani, točno ob 7. uri zvečer. Društvo si je omislilo posebne vrste godbo, katere bode razveseljevala staro in mlado. Kuharica ravno došla iz starega kraja, nam je objavila, da pripravljajo najkrajše jed za vse lačne želodce. Srečolov je že vnaprej zajamčen s krasnimi darili. Vstopnice za ženske kakor tudi za moške stanejo samo 50c. Vstopnice je dobiti pri John Grdini in pa pri članicah društva. Kjer je to skoraj zadnja veselica v tej sezoni, se cenjeno občinstvo najuljudneje vabi k tej pomembni zabavi. (62)

Odbor.

NAZNANILO.

Cenjenemu občinstvu in slavnim društvom! Kot že omenjeno, da priredi dr. Glas Clevelandskih Delavcev št. 9. SDZ veselico spojeno z banketom, na nedeljo, 28. maja, t. l. v Schwalbovi dvorani na 6131 St. Clair ave. ob priliki razviti in blagoslovljenja nove društvene zastave. Uljudno naznanjamo, da se dobijo vstopnice za banket pri sledečih rojakih in trgovcih: John Gornik, Francis Lausche, Anton Grdina, Lawrence Petkovšek, Mike Jalovec, Andy Kranj, John Skufca, Jos. Modic, Frank Makovec, Henry Zalokar, Josip Zele, John Cimperman, in pri vseh društvenih bratih. (60)

Odbor.

POZOR!

A: Kam pa v nedeljo, 4. junija? B: Na Kasteliceve farme, p. d. pri Jernkovci, ali ne veš, da imajo Slovenske Sokolice" svojo prvo vrtno veselico in pa še kakšno! Slišal sem, da se članice prav marljivo pripravljajo, da nudijo občinstvu lep užitek in zabavo.

A: Kje se pa dobijo tisti "tikci"? B: Ali ne veš, da pri Zofki Birkovi, ali pa pri mami Lauschevici ali pa pri g. Jos. Zelevu, slovenskemu pogrebniku? Torej v nedeljo, 4. junija po hititno v krasno spomladansko naravo na stop 126 in pol v Euclid, O. na Kasteliceve farme. Za godbo in ples je vnaprejšnjem preskrbljeno kakor tudi za domači prigrizek. Vsem prijateljem in znancom se že naprej zahvaljujemo. (June-4)

Slovenske Sokolice.

DELO! DELO! DELO!

TAKOJ DOBIJO STALNO DELO DELAVCI, DA DELAJO PRI BATERIJAH, DOBRA PLAČA, PRILIKA, DA PRIDEJO NAPIREJ. OGLASITE SE PRI WILLARD STORAGE BATTERY CO. 280 E. 131st St. blizu St. Clair ave. in na Marquette & Lake side ave. (59)

Razglas!

Vsem rojakom v Clevelandu se da v naznanje, da je društvo "Srca Jezusovega" se odločilo sprejemati nove člane od 16 do 35. leta vstopnine prosto, in sicer za tri mesece, april, maj in junij. Torej kogar veseli postati član tega najbolj premožnega društva v Clevelandu, naj nikar ne odlašaj, ampak naj se takoj posluži ugodne prilike, katere se mu sedaj nudi. Za več pojasnila naj se vpraša pri predsedniku John Pekolji, 1197 E. 61st St. ali pri Math Oblak, 1235 E. 60th St. June 9)

Trije fantje se sprejmejo na hrano in stanovanje, 1032 E. 47th St. (59)

POZOR!

Lepe farme napredaj, se za menjajo tudi za hiše v mestu. Fr. Novak, 235 Society for Saving Bldg. Central 724 W. (59)

Moški dobijo delo.

Takoj dobijo delo možje za navadna dela. Dobra plača. Lake Erie Iron Co. 915 E. 63rd St. severno od St. Clair ave. (67)

Člani dr. Naprej, št. 5. SNPJ Pozor!

Naznanjam članom dr. Naprej, št. 5. SNPJ, da sem se preselil iz 1133 Norwood Rd. na 6303 Carl ave. N. E. to je vogal 63. ceste in Carl ave. kjer me dobite vedno doma od 7. ure jutraj do 2. ure popoldne vsak dan. V slučaju bolezni se obrnite na mene vedno te ure. Ako ste oddaljeni, da ne morete priti, pokličite po telefonu. Princeton 1298 W. Tolkov v pojasnilo. Z bratskim pozdravom Josip Vovk, tajnik, 6303 Carl ave. Princeton 1298 W. (60)

Napredaj je fina Jersey krava in tele, staro eno leto. Proda se tudi velik pes za straženje. Martin Tekavčič, E. 141st St. in Aspinwall ave. majhna rudeča hiša. (60)

ZOBJE!

Kadar zgubite en zob, zgubite dva. In ali veste, da kadar zgubite dvojce svojih zob, da zgubite takorekoč celo zobovje?

Manjkajoči zob v spodnji zobni uniči korist zoba, ki je dotičnemu nasproti v gorenji zobni in narobe. In to vam škoduje na zdravju, kajti brez popolnih zob nikakor ne morete biti popolnoma zdravi.

Jaz vam lahko preskrbim manjkajoče zobe in jih naredim da zgledajo popolnoma naravni.

Dr. F. J. KENNEDY, zobozdravnik.

Uradne ure: Od 9. zjut. do 5.30 zveč. Ob ponedeljkih, četrtek in sobotah tudi zvečer. Vse delo garantirano. Zobje se izvelejo brez bolečin. Mi govorimo slovensko. (58)

CENIK MALIH OGLASOV.

1000 SE DELAVCE VSE VRSTE, do 25 besed ali 6 vrst. 1 krat po... 40c. 3 krat po... 50c. 6 krat po... 55c. vsaka nadaljna vrsta po 6c.

DELO IČEJO VSE VRSTE, do 25 besed ali 6 vrst. 1 krat po... 30c. 3 krat po... 40c. vsaka nadaljna vrsta po 3c.

SOBE SE ODDAJO IN NA HRANO SE SPREJMEJO, do 25 besed ali 6 vrst. 1 krat po... 25c. 3 krat po... 30c. vsaka nadaljna vrsta po 4c.

V NAJEM SE ODDA, HISA, STANOVANJE, TRGOVINA, HIDA, NAPRODAJ, TRGOVINA, FARMA, KONJI IN DRUGO. IČE SE OSEBE, ZGUBLJENO, IN DRUGO NEOZNACENO, do 25 besed ali 6 vrst. 1 krat po... 50c. 3 krat po... 40c. 6 krat po... 35c. vsaka nadaljna vrsta po 7c.

IČEJO SE TRGOVSKI SOLASTNIKI ALI DRUGE DENARNE PRILIKE PREKLIKI IN DRUGE OSEBNOŠTI, do 25 besed ali 6 vrst. 1 krat po... 60c. 3 krat po... 75c. vsaka nadaljna vrsta po 10c.

ZAHVALE IN MRTVAŠKA NAZNANILA, Vsaka vrsta po... 6c. Za večkrat se ista cena pomnoži.

DRUŠTVENA NAZNANILA, 1krat po... 4c. vrsta. Za večkrat po... 3c. vrsta.

4 do 5 besed se računa ena vrsta.

Pozor, Barberton, O.

Naznanjamo cenjenim naročnikom v Barberton, O. da je naš tamojšnji zastopnik MR. JOHN BALANT, 436 — 1st St.

ki je popolnoma opravičen pobirati naročnino, oglašje in tiskovine za naš list. On je pošten in se vselej lahko z zaupanjem obrnete na njega. Uprava "Clev. Amerike".

Dve čedni hiši

ste napredaj v Euclid, O. in se prodajo po jako nizki ceni. V slovenski nasebini, samo dve minuti od mestne meje, ena hiša 5 sob, na vogalu, druga hiša 4 sobe, tudi na vogalu. Samo \$200 takoj, drugo na lahka odplačila. Vi podvojite vrednost tega posestva v dveh letih če takoj kupite. Jako pripravno Vprašajte pri Louis Rechar, Euclid, Ohio. (58)

Proda se poceni eno leto rabljeno, dobro ohranjeno motorno kolo "Pope" z dvema sedezema. 1312 E. 55th St. (59)

POZOR, LORAIN, O.

Vsem Slovencem v Lorainu naznanjamo, da je MR. LOUIS BALANT, 1633 E. 31st St.

naš polnomočni zastopnik za Lorain, O. pooblaščen sprejemati naročnino, tiskovine in oglašje in sprejemati plačila za to. Priporočamo ga rojakom kot poštenega in zvestega zastopnika. Uprava "Clev. Amerike".

SVOJI K SVOJIM!

Pozor rojaki! Vsem cenjenim rojakom naznanjam, da sem prevzel znani saloon in hotel "Gilbrecht" na 694 E. 152nd St. v Collinwood. Pri meni dobite vselej sveže pivo, najfinjeje vrste, poleg tega pa vedno dobro žganje, brandy, slivovka, drožnik in tropinjevec. Jako dobre smodke za goste. Poleg tega imam okusno kosilo in večerjo vsak dan na razpolago, dober gulaš, pristne kranjske klobase in drugo vedno za prigrizek.

Posebno opozarjam rojake na mnogo dobro opremljenih sob za prenočišče. V sobotah svira v mojih prostorih godba in vrši se dobra zabava. Uljudno se priporočam Slovencem in Slovenkam za obilen obisk in jim jamčim, da jim bom vedno pošteno postregel. Anton Serchen, 694 E. 152nd St. Collinwood, O. (Mon-Fri-68)

POZOR!

Prodajamo sledeče fine pijske: Slivovka, tropinjevec, brinjevec, \$2.50 in \$3.00 galona.

A. COHN,

5819 St. Clair ave. Mi pošljamo žganje na vse kraje Zjed. držav. Pošljite danes naročilo. (Wed-Fri.)

Odda se čedna soba za enega fanta. Brez hrane. 1123 Addison Rd. (59)

TRGOVINA Z BIKIKLI.

Naznanjam, da sem sepelet odprl svojo trgovino z kolesi ali bikikli, ki je največja slovenska trgovina te vrste. V zalogi imam vedno vsakovrstne gumijeve ruhere in vse drugo, kar se potrebuje pri kolesarju. Vse to dobite v moji trgovini na 6607 St. Clair ave.

Naznanjam, da sem dobil veliko zalogo vsakovrstnih koles ali bikiklijev, tako da bom lahko postregel vsakemu rojaku, da ne bo treba hoditi okoli drugih, ker vsakdo je lahko prepričan, da pri svojem rojaku dobi najboljšo potrebo, kar pa ni prav se lahko pove in se lahko pobotamo. Dolžnost je tudi rojakov, da podpirajo slovenske trgovce, ker izgovori: nisem vedel ali znal, ne veljajo. Moja trgovina z kolesi je največja slovenska trgovina te vrste med Slovenci, in prepričan ste lahko, da dobite pri meni vedno najbolj trpežno blago. Osem let sem že v tej trgovini in vselej sem v zadovoljnost vseh postregel. Torej se rojakom v Clevelandu in okolici uljudno priporočam za obila naročila. Vsake me lahko najde, ker moj natančen naslov je tukaj priobčen. (Fri-June 15) FRANK ZAKRAJSEK, 6607 St. Clair ave.

Cenjeni ženini in neveste.

Najtopleje se vam priporoča v nakup vsakovrstnih čisto svežih finih in modernih poročnih oblek, vencev, šlajerjev, šopkov, kakor tudi vseh drugih potrebščin, ki spadajo v to vrsto. Vsaka nevesta ali ženina ima v slučaju poroke precej velikih stroškov, in torej, če si želite svoje stroške zmanjšati in pri kupovanju prihraniti denar, kupite kar potrebujete za poroko, pri meni, kjer dobite vse potrebščine tudi po vedno nižji ceni, kakor kje drugje. Na dan poroke pošljem k vam na dom izurjeno spletko las, ki vam splette lase in opravi za poroko in to čisto brezplačno. Za obilen obisk se vam najtopleje priporočam, ker bom tudi vedno gledal na to, da vam točno in pošteno postrežem. S spoštovanjem BENO B. LEUSTIG, 6424 St. Clair ave. blizu Addison Road. (Fri. Dec. 1st.)

ZENSKINE NEPRILIKE

so mnogostevne. One same vedno koliko trpljenja morajo vnašati prestati. Popolnoma naravno je, da iščejo zdravila, ki bi jim dala olajšo. Za to namena se Severov Regulator na more prebraviti. Njegovo uspešnost najbolj lahko opazimo žensk, katere so ga redile. Mrs. James Fetter, Fairport, Ohio nam je pisala: "Jokala sem ponoči v več krajih, toda nis sem pomagala, dokler nisem postala Severov regulator; priporočam ga vsem ženam, ki trpijo." Cena \$1.00, v vseh lekarnah ali od nas. Pišite po našo knjižico "Zdravje za ženske", katere se dobi zastonj. W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa.

RAZGLAS.

Namenil sem se rojakom nekoliko naznaniti, kako se mi godi, takega stanja ne privoščim nobenemu sovražniku, še manj prijatelju. Tukaj bivam že dolgo, in ko mi je umrla žena, sem ostal sam s svojimi majhnimi otroci. Precej po smrti žene sem skrbel, kaj bom sedaj počel, kaj bodo moji otroci. Jaz seveda delavec v tovarni moram trdo delati čez dan, da preživim otroke, zanašal sem se tudi na žlahto, ki je velika, pa nisem dobil podpore. In sedaj pa podpisani svarim tem potom, da me ne bodo po nedolžnem obrekovali po slovenski nasebini po moji umrli ženi, ki je umrla 16. jan. da sem jaz kriv njene smrti. Strašna neumnost takih ljudij in jezikov. Ako mi kdo dokaže, mu dam precej \$50, če pa ne bo miru bom prisiljen na sodniji iskati pravice. Dokažem iz bolnišnice in od zdravnika, s kako strašno boleznijo je umrla moja žena. Torej kdor je govoril, že ve sam, naj pride po nagrado, ter ostajam v tuznem stanu brez gospodinjje v domači hiši z več nedorastlimi otroci (58)

JOHN TRHLEN,

976 E. 63rd St. Cleveland, O.

DELAVCI!

Delo dobijo Slovenci. Stalno delo vse leto. \$2.50 ali več na dan. The Union Salt Co. E. 65th in Lake Shore R. R. St. Clair kara. (Wed & Fri. 6-30)

Denar se ne more zgubiti.

Če pošljete denar v Evropo po The Cleveland Trust Company se ne more zgubiti. Mi vam garantiramo za natančno vrsto, kakor je na vrzilo.

Naša garancija je podprana s \$47.000.000 premoženja. Cene so nizke.

The Cleveland Trust Company
Over 115,000 Depositors

Dr. L. E. SIEGELSTEIN

3. NADS. PERMANENT BLDG. 746 EUCLID AVE. blizu E. 9th St.

KRONIČNE IN KRVNE BOLEZNI SE ZDRAVIJO

Na isti način in z istimi aparati kot zdravijo v VELIKIH SANATORIJIH V EVROPI

Uradne ure:
9. do 4. pop.
7. zveč. do 8. zveč.
10. do 12. dop. ob nedeljah.

Izrežite ta oglas, da ne pozabite naslova

Pozor, sl. trgovci!

Zboljajte svoje trgovine! Pridobite si več odjemalcev! Lep napis na trgovini je znamenje poštenje trgovine.

Prvi in edini slovenski trgovski SLIKAR — SIGN MAKER — UNUSKO DELO!

Anton Plut,
1150 E. 66th St.

SPREMENBA ČASA

OD 14. MAJA, 1916.

NICKEL PLATE ROAD.

Potrebni vlakci spremembe časa hit dosti

Zapadni vlakci (Central Time)

Dep. Cleveland, O. 1. 5.30 a.m. 2. 11.30 a.m. 3. 7.00 p.m.
Dep. Broadway, N.Y. 1. 6.00 a.m. 2. 12.00 p.m. 3. 7.30

KRALJ MATJAŽ.

(ZGODOVINSKA POVEST IZ ŽIVLJENJA SLOVENCEV)

—Morda je ranjen in ga je kak dober človek vzel pod streho, je menil eden stražarjev.

—Ali pa ni mogel naprej in se je kje skrivil, se je oglašil drug.

—Mogoče, da se je rešil in šel naravnost v samostan.

—Ne, gotovo ne. Mogoče je le dvoje: ali je dobil kako zavetišče ali pa je prišel sovražnikom v roke.

Stražarje je obšla velika skrb. Preiskali so še enkrat vso cesto in vso okolico. Poklicali so ljudi v nekaterih hišah, da so odnesli ranjence, in ker pri teh ljudeh niso ničesar izvedeli, so začeli hoditi od hiše do hiše in vpraševali po svojem poglavarju, a povsod brez uspeha.

Vrnili so se končno k župnišću in povedali Završanju, da je njihov poglavar izginil. Zablevali so, da naj da takoj preiskati vse Vrhniške hiše, češ, da gotovo kje njihovega poglavarja skrivajo, ali pa so mu storili kako zlo.

—Počakajmo, da se zdani, je menil Završan. Kdo naj bi se bil polastil ravno našega poveljnika, ko je druge ranjence pustil ležati in čemu naj bi bil to storil? Vaš poveljnik je najbrže prosil pri kakšni hiši, naj ga skrijejo in sedaj mirno počiva.

—Ne, ne, je ugovarjal najstarejši samostanski stražarjev. Nas bi bil prav gotovo obvestil, kajti naročil nam je bil, da moramo nanj paziti, če bi se mu kaj zgodilo.

In ko se Završan le ni hotel odločiti, da bi ponoči preiskali hiše, je stražar k njemu pristopil in mu tiho rekel:

—Ali pa tudi veste, kdo je poveljnik? Prijor Celestin!

—Ni mogoče!

—Da! Simon Kozina je bil prvi prišel v Bistrico naznaniti, kaj se godi na Vrhnikih in je nagovarjal prijorja Celestina, naj gre sam na boj, češ, da drugi ne bi tako opravil kot on sam. In ko je potem še vrhniški cerkvenik prišel prositi, se je prijor Celestin res odločil in je šel z nami. Kdo ve, če ga ni kdo spoznal in ga že umoril ali pa odpeljal, da bi od samostana izšli kaj denarja.

Zdaj se ni sodnik Završan nič več ustavljal želji samostanskih stražarjev. Odredil je, kar je bilo treba glede varstva župnišča in cerkve in potem šel s tremi stražarji preiskovat hiše.

Toda iskal je zaman, kajti prijorja Celestina že davno ni bilo več na Vrhnikih.

Ko je bil prijor Celestin s svojimi stražarji zapustil Bistrico in pohitel na Vrhniko, so že čakali nanj njegovi smrtni sovražniki — Aranovi sinovi. Kozina jih je bil obvestil o dogodkih na Vrhnikih in jim naročil, da naj poskusijo to noč polastiti se Celestina ali ga usmrtiti, in cigani so prišli. Nekaj se jih je vtihotapilo na Vrhniko, in ti so se udeležili boja, drugi so prišli pozneje. Njihov vodun Sim. Kozina jim je povedal, da leži prijor Celestin ranjen na cesti. Še med tem, ko se je množica po odbitju naskoka stražarjev zapodila zadnjič proti župnišću, so prihiteli cigani, se polastili Celestina, ki je z zlomljeno roko in nogo ležal brez zavesti pod svojim konjem in ga skrivaj odnesli. Prišli so srečno iz trga in potem nesli svojega jetnika čez polja in skozi šume, ne meneč se za njegove vzklike in vprašanja.

Ko je prišel prijor Celestin čez mnogo ur k sebi, je ležal onemogel v oglaški koči pri Lesnem brdu in krutemu možu je zastala kri, ko je uzrl brezmejno sovraštvo razodevajoče pogledje kraj njega sedečih ciganov.

XVII.

Mogočni vladar slovečega in bogatega samostana prijor Ce-

lestin, je ležal na vlažni slami v umazani koči kraj Lesnega brda in se pripravljaj na smrt. Svojo usodo je čital v očeh ciganov, ki so ga stražili. Kruti mož je trpel silne bolečine, a s tisto železno voljo, s katero je doslej premagal vsako oviro in vsak odpor, je zdaj premagoval tudi samega sebe in svoje bolesti in ni ne enkrat zajčkal, niti enkrat zinil besedice, da, niti vode ni zahteval, da bi si z njo hladil rane in pogasnil žejo. Zdaj in zdaj so ga cigani zbadali in se mu rogali ter mu slikali bolečine, ki ga še čakajo, a prijor jim je s trdovratnim molčanjem kazal svoje zaničevanje.

Na Vrhnikih in v Bistri je bilo med tem vse na nogah in vse je iskalo prijorja Celestina. Preiskali so vsako hišo, vsak skedenj, vsak grm, a brez uspeha; cela vrsta ljudi je bila poslana, da preišče bližnje gozde, a tudi ti so iskali zaman. Zdaj ni nihče več dvomil, da so sovražniki odpeljali prijorja Celestina in sodilo se je, da so ga ubili in hitro pokopali. Tudi deželni glavar, ki je bil prišel osebno na Vrhniko, je bil tega mnenja. Sam je seveda v prvi vrsti letel na samostan podložne kmete, kajti tem je prijor Celestin zadel toliko zla, da je bilo naravno, ako se je mislilo, da so ti usmrtili Celestina. Vpričo temu domnevanemu umoru je bilo takoj pozabljeno nasprotje med evangelisti in med papisti. Deželni glavar in njegovi svetniki so videli v prijorju samo fevdalnega gospoda, proti kateremu se puntajo podložni kmetje, samo velikaša, ki so ga njegovi sužnji umorili; in zato so odredili strogo preiskavo, katero je prevzel cesarski svetnik plem. Rauch iz Ljubljane, in zato so naročili, krivce kar najstrožje kaznovati. Svetnik Rauch se je nastanil v samostanu v Bistri in še tisti dan začel z zasliševanjem.

Med tem se je v tistem gozdu gori nad Lesnim brdom izvršila strašna sodba, ki jo je ciganski zbor izrekel nad prijorjem Celestinom.

Bilo je že proti večeru, ko so začeli od raznih strani prihajati cigani in kmalu je bila zbrana večja četa. Naposled je stopila v oglašarsko kočjo tudi mlada žena, z močno zlato veržico okrog vratu. Tiho je stopila pred Celestina, a ko jo je ta ugledal, je zatrepetal.

—Ali me še poznaš? je vprašala s pritajenim glasom, dočim je v njenih očeh gorel plamen sovraštva in maščevalnosti. Ali si morda že pozabil na hčer kralja Davida, ki si jo v gozdu oskrnil in v samostanski ječi bičal do krvi?

Prijor Celestin ni odgovoril besedice. S temnimi pogledi je motril bujno, cvetočo ženo, ki je stala pred njim, da zahteva zadoščanja za storjeno ji zlo, in v onemogli jezi je škripal z zobmi, da nima več moči, ponizati in pogaziti to sodrgo, ki hoče zdaj njega kaznovati. Nekaj trenutkov je bilo v temni koči vse tiho, potem je rekla Ester:

—Oko za oko — zob za zob!

Kaj ni tako zapisano v tistih svetlih knjigah, iz katerih posnemate kristijani svoje nauke? Oko za oko — zob za zob! Ali se zavedaš neznanskih krivic, ki si jih storil svojim podložnim? Ali se zavedaš krivice, ki si jih storil mojemu rodu? Mene kakor tolovaj napadel, mi storil silo, mojega očeta so tvoji ljudje ubili in ga mrtvega kakor psa obesili, nagnal si na stotine ljudi, da so gonili in lovili cigane kakor divje zveri in jih obesali brez sodbe, naj so bili krivi ali nekrivi. Oko za oko — zob za zob!

Ciganka je govorila s hripa-

vim glasom. Prevzela jo je strast. Stiskala je pesti in se tresla po vsem životu in vsaka njena beseda, vsaka njena kretanja je izdajala neznansko, brezmejno po krvi hrepenenje sovrastvo.

—Mesece in mesece smo na te čakali, prestajali mraz in dostikrat trpeli glad, samo da se maščujemo. Mesece in mesece sem se veselila trenutka, ko te dobim v roke in ko ti plačam tvoje pregrehe. Danes je prišel ta dan.

Ester je bila tako razburjena, da je omahnila na klop, a hipoma je skočila spet pokonci.

—Zasluzil si smrt prijor Celestin, in kar si zaslužil, to prejmeš sedaj. Oko za oko — zob za zob.

Cigani so morali priskočiti, da so prijeli omahujočo Ester. Položili so jo na seno in ji dali vode, a zopet se je premagala in čez nekaj trenutkov vstala.

—Spravite ga ven, je ukazala ciganom in šla iz kočje, v tem ko so štirje cigani prijorja zveznega Celestina in ga nesli za njo ter ga položili pred kočjo na tla. Ko se je Celestin ozrl, se mu je dozdevalo, kakor da je ravno v tistem trenutku izginil za kočjo njegov prijatelj baccalaureus juris utriusque Simon Kozina. In hipoma mu je bilo jasno, kdo ga je spravil v nesrečo. Zbral je vse svoje moči in zaklical na ves glas:

—Simon Iskarijot — da bi te stekli psi raztrgali za tvoje izdajstvo!

Cigani so se presenečeni obrnili k Celestinu, a ta se ni zmešnil zanje, nego obrnil glavo na stran in zopet molčal.

Cigan Miško je splezal na drevo in položil čez močno vejo debelo vrvi ter ukazal:

—Prinesite ga sem!

Cigani so popadli prijorja Celestina in ga nesli pod drevo. Celestin je za trenutek zatnil oči, da bi ne videl improviziranih vešal, a ko je na to, kakor bi se sramoval svoje slabosti, je neustrašno pogledal na vešala in se porogljivo nasmešnil.

—Spravi se s svojim bogom, če hočeš, mu je rekel stari cigan, ki mu je položil zanjko okrog vratu, kajti bliža se tvoja zadnja ura.

Prijor Celestin je junaško umrl. Z neznanskim zaničevanjem je motril cigane, ki so stali okrog drevesa in se jim posmehoval. Ester se je prenila skozi vrsto ciganov. Strgala je s sebe svojo srajco in stopivši pred Celestinom mu pokazala rane na svojih prsih in na hrbtu.

—Tvoj bič je napravil te rane, je siknila polglasno. Vsak tvoj udarec je neizbrisno zarisal na mojem telesu. Takrat si se ti veselil mojih muk, danes se veselim jaz tvojih muk.

Celestin se je porogljivo zasmejal, kakor da bi njemu cigani sploh ne mogli prizadejati nikakih muk. Ester je ta smeh razkačil, da je potegnila izza pasa malo bodalo in rekla:

—Ali ti naj izkopljem oči, ali ti naj izrežem jezik?

Celestin se je zopet zasmejal, glasno in porogljivo in z neznanskim zaničevanjem vzklínil:

—Stori kar hočeš, ciganski smrad, tvoja jeza je meni slast, tvoje sovraštvo je moj ponos.

V divjem srdi se je zapodila Ester na Celestina in sunila z bodalom ali bodalo se je ob Celestinovem usnjenem jopcu zlomilo in odletelo ciganki iz rok. V tem trenutku so cigani potegnili za vrvi, ki so jo držali in hipoma je visel prijor Celestin na veji, Ester pa je kakor blazna poskakovala okrog drevesa, se radovala trepetov Celestinovega telesa in vriskala tako, kakor da je ućakala največjo srečo.

—Zvečer ga esite v Bistrico in obesite ga pred samostansko vrata, je Ester ukazala. Samostanci naj vedo, kaj se je zgodilo njihovemu predstojniku. Tam naj visi, kjer je visel kralj David.

Cigani so pustili mrtvega Celestina viseti na drevesu in so se vrnili v kočjo, da se tam dogovore o svojem odhodu. Zavedali so se, da se začne novič proti njim velika gonja. Sicer so se doslej znali tako skrivati, da ni nihče slutil, da so se vrnili na Kranjsko, toda uvidevali so, kako lahko pade nanje sum, če obesijo prijorja Celestina tja, kjer je visel kralj David, in zato so sklenili, da takoj odrinejo čez Rakitno, Cerkljico in Loč na Hrvaško.

—Naše delo je tu končano, je rekel stari Miško. Maščevali smo kralja Davida in maščevali smo tebe Ester, ki si zdaj ciganska kraljica. Nekaj let ne smemo priti na Kranjsko.

Cigani so mu tiho pritrjevali in Ester je potrdila Miškov nasvet.

—Pokličite zdaj straže, je odredil Miško, prijorja pa snamem jaz z vešal.

Med tem, ko je Miško snel Celestina z vešal in s pomočjo drugih ciganov truplo spravil v veliko vrečo, je Ester dala odkopati zemljo na koncu kočje in odpreti vhod v podzemsko shrambo, kjer so bili spravljene zaklade kralja Davida. Dolgi Laban, ki je bil na straži, je kar zatrepetal jeze, ko je videl, da se pripravljajo cigani, odnesti zaklade, o katerih je sanjal noč in dan, in na katere je on prežal toliko mesecev.

Dolgi Laban bi bil lahko že prej izdal cigane in se polastil njih zaklada, a tega ni storil, ker je želel, da odstranijo prijorja Celestina, in ker je mislil, da dobi potem zaklad brez truda v roke. Bil je prepričan, da razen mrtvega kralja nihče ni vedel za ta zaklad, a sedaj je videl, da je vedela zanj tudi Ester. Laban bi bil najraje planil med cigane in jih potolkel, tako ga je jezilo, da so splavale po vodi vse njegove nade, a moral je molčati in tiho gledati, kako so cigani spravljali zaklade v vreče. (Nanesli so iz podzemne shrambe več posod denarja, potem pa mnogo dru-

ge zlatnine, vsati monetrane in kelihov, ogromno premoženje, in Laban je moral gledati, kako so se pripravljali, da to od-

neso s seboj na Hrvaško. (Daleč pehoda.)

NAROČUJTE "AMERIKO"

Odda se lepo opremljena soba s hrano ali brez. Električna luč, kopališče. 1081 Addison Rd. zgoraj na frontu.

Beseda znanstvenika

Armand Gautier, član Francoskega Inštituta in avtor slavne knjige glede hranitve, jebral posebno razpravo pred akademijo medicine, ko je opisoval zdravilno in redilno vrednost vina, in je med drugim dejal: Vino je koristno starcem, katerih moč zginja, okrevačim, gozdarjem, raziskovalcem, ljudem, ki živijo v mrazu, vojakom v zimski kampanji — skratka vsem, ki delajo v neugodnih okoliščinah, ki morajo žrtvovati velik del energije, da dobijo svojo redno moč v kratkem času, kajti energija vina daje skoro vselej hipno pomoč.

TRINERJEVO AMERIŠKO GRENKO VINO

ima vse redilne snovi naravnega rudečega vina v sebi, vse zdravilne lastnosti, in je še pobojšano z esencami zdravilnih zelišč, ki so prave zdravilne vrednosti. To sijajno zdravilo

SCISTI PREBAVLJALNE ORGANE,
ODPRAMI ZAPRTJA,
PREPREČI BOLEST, GLAVOBOL,
POVZROČI BOLJSO PREBAVO,
POVRNE APETIT,
UTRDI SISTEM,
ZAVRNE SPLOŠNO SLABOST,
VAM POMAGA DO ENERGIJE,
PRIGANJA K DELAVNOSTI,
POVEČA DELAVNOST.

Torej, če želite biti zdravi in srečni, vprašajte vedno za

TRINERJEVO AMERIŠKO GRENKO VINO.

Po lekarnah.

Cena \$1.00

JOSEPH TRINER,

Izdovalec

1333-39 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

(Pri obodih, izpahlinah, mišičnih bolestin, poskusite Trinerjev liniment. Vas bo zadovoljil. Cena 25 in 50¢, po pošti 35 in 60¢.

SODNIJSKO ODOBRENO

Navodilo, kako se postane ameriški državljan. Ustava, proglašenje svobode in postave ameriške republike.

AMERIŠKI
DRŽAVLJAN
USTAVA IN
POSTAVE

Cena 25c

TISKALA IN ZALOŽILA
"CLEVELANDSKA AMERIKA"
6119 ST. CLAIR AVENUE,
CLEVELAND, OHIO

Dobi se edino pri

Clevelandska Amerika

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI. SL. UNUSKA TISKARNA.

6119 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO